

Wychodzi w dni powszednie w dwóch wydaniach: dla Lwowa o godzinie 2. popołudniu, dla prowincji o 8. wieczorem.

Przedpłata wynosi: We Lwowie z dostawą do domu: miesięcznie zł. 1.50, kwartalnie zł. 4.50, półrocznie 9 zł. Na prowincji z przesyłką pocztową: miesięcznie 2 zł., kwartalnie 6 zł., półrocznie 12 zł. Za gruciel kwartalnie zł. 7.50, półrocznie 15 zł. Numer kosztuje 6 centów.

BIURA REDAKCYI: Ul. Czarnieckiego 1.4 parter. Otwarte od godziny 9. do 1. w południe. BIURA ADMINISTRACYI: Ul. Czarnieckiego 1.2 (sklep). Otwarte od godz. 9 do 1 w południe i od 2 do 7 wieczorem.

GAZETA NARODOWA

Ogłoszenia i przedpłaty przyjmują we Lwowie Administracja Gaz. Nar. ul. Czarnieckiego 1.2 (sklep) księgarnia Jakubowskiego i Zadurowicza pl. Maryacki 10 tutajż "Biuro dziennikowe" ul. Karola Ludwika 1.9

Ogłoszenia przyjmują: w Paryżu: C. Adam (Ciborowski), 52 rue du Four-Paris. — We Wiedniu: Hasenstein & Vogler (Otto Maas), Walfischgasse 10; Rudolf Mosse, Seilerstätte 2. A. Oepplik, Grünangergasse 12; M. Dukes, Wollzeile 6. H. Schallek, Wollzeile 11 i J. Danneberg, 1 Wollzeile 19. — W Hamburgu: A. Steiner. — W Frankfurcie n. M.: Hasenstein & Vogler i G. L. Danke & C. W. Warszawa: Reichmann & Freundler.

CENA OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia zвычайne za je dnoszpaltowy wiersz dołym drukiem lub jego miejsce 6 ct. Nadesłane za wiersz lub jego miejsce 30 ct.

Carewicz w Londynie.

Lwów, d. 6. lipca.

Dwór rosyjski, a zwłaszcza bezpośrednia rodzina panującego obecnie cara jest blisko spowinowacaną z dworem angielskim. Nie powinno być przeto żadnej wywoływanego sensacji, jeżeli car nie jakiego dostojnika, ale kogo z rodziny wysła na wesele księcia York, który jest najstarszym synem księcia Wallii, następcą tronu angielskiego, i jeżeli tym wysłannikiem jest właśnie sam carewicz następcą. Ks. York i carewicz następcą są zarówno wnukami króla duńskiego, który także przybędzie na to wesele.

Ale już to wielcy księżęta rosyjscy, zwłaszcza zaś carewicz następcą i jego brat Sergiusz, tudzież Aleksy, mają to szczęście, że gdziekolwiek ruszą za granicę, dzienniki krzyczą, jak drobne ptactwo za jastrzębiami. Heł to znowu odezwało się domysłów, czy do Londynu carewicz pojedzie morzem, czy na Berlin? Pojechał na Berlin, gdzie zastał tam cesarza, który właśnie wówczas, jako zapalony marynarz, w Kiel przebywał. Rzeczą było naturalną, że carewicz udał się do Londynu drogą najbliższą, która na Berlin wypada, że jechał nie z ceremoniałem urzędowym, że zatem przybycia jego do Berlina nie zapowiedziano dworowi niemieckiemu. Ale o co z tego? Główną się zaniepokoiła i Köln. Zg. ujrzała się zniewoloną tłumaczyć, że carewicz za powrotem z Londynu obaczy się z cesarzem — niema przeto powodu do zaniepokojenia.

Równocześnie znowu innego bigosu narobiły telegramy petersburskie zapowiadające, że eskadra, wracająca z Ameryki, której Francuzom wysłał w Brest — co już dawno pisma francuskie zapowiadały — a że nadto eskadra ta admirała Karnakowa wypłynęła potem na morze Śródziemne, aby działającą popołu z francuską eskadrą morza Śródziemnego należąć weto przeciw zachciankom angielskim w Egipcie i zbadać wpływ Anglii w Konstantynopolu.

Nowoje Wremia zapowiedziało nawet, że „Rosya uzupełniła eskadrę Kaznakowa kilkoma okrętami, utworzy na morzu Śródziemnym stałą eskadrę, jaką tam mają Francya i Anglia, nikt bowiem nie może brać Rosyi i Francyi za złe, jeżeli siły swoje na tem morzu chcą zrównoważyć ze siłami Anglii i Włoch.

Anglia w czasie pokoju okupowała Egipt, rugując ztamtąd Francuzów, których wpływ tamże jest historycznie uzasadniony. Anglicy chcą z Egiptu zrobić kolonię swoją, o czem Francuzi nie myśleli. Turcyja nieraz z obawy przed flotą angielską nie czyni żadnego słusznego żądania Rosyi. Przy mierze nasze z Francją jest tylko obronem, ale zamieniliby się w ofensywę i graskę dyplomatyczną, gdyby oba te mocarstwa nie wspomagali się nawzajem we wszystkich wypadkach, w których tego interesa ich polityczne lub ekonomiczne wymagają. Obecność floty rosyjsko-francuskiej na morzu Śródziemnym nie będzie przeto zagrożeniem pokojowi, tylko ma tam przywrócić równowagę, naruszoną ku szkodzie Francyi i Rosyi.

Ale chciał a mózdz, to jeszcze są rzeczy różne. Rosya nie posiada takiego zbytku w okrętach, iżby na morzu Śródziemnym stała eskadrę utrzymującą zdolną. Wywody Nowego Wremia są przeto strachem tylko na takie wróżki, które się samouchąc straszdy dają. W ogóle zaś i owe wspomniane telegramy petersburskie, przeważnie w pismach paryskich ogłaszane, i wywody Nowego Wremia są tylko utworami francuskiej agitacji prasowej, która nie chce dopuścić, aby w dziecinnie płochliwej Francyi podróż carewicza do Londynu wrogą wywołała, tudzież pragnie wobec świata przyjaźni francusko-rosyjską przedstawić jako opokę niewzruszoną. A tu jeszcze kwestya, czy admirał Kaznakow wstąpi do Brest, aby się odważymniej do sławną wizytę floty francuskiej w Kronsztadzie.

Anglikom też nie w myśli się martwić. Carewicz bardzo mile publiczność przywitał w Londynie, a dzienniki angielskie usiłują mu wszędzie utworować dobre przyjęcie.

Daily News podaje korespondencyę z Odessy, która zapewnia, że „tak w politycznych jak towarzyskich sferach Petersburga z wielkim zadowoleniem powitano wysłanie carewicza następcy na wesele ks. York“. Spodziewają się one, że carewicz pomyślnie wrażenie pozostawi w Londynie. Jest on otwarty, przyjemny, lubi działać na swoją rękę, ceremoniałem dworskim pomiata jako też zbyt wyrażoną grzeszczonością konwencyonalną. A co jeszcze bardziej cenią u carewicza, to ów z liberalizmem graniczący pogląd szeroki, jaki od czasu pełnoletności u niego dostrzeżono.

I netykło o samym carewiczu, ale i o stosunku politycznym Anglii do Rosyi przychylnie się wyraża opinia angielska. Jużci — powiada Standard — wewnętrzna polityka Rosyi widzi wstrętą pojęciem angielskim, ale ostatecznie nie ona Anglików nie obchodzi. Tylko na polu polityki zewnętrznej mogłyby przyjść do scysy i w Azyi środkowej zachodzi między oboma mocarstwami powna rywalizacja i ścieranie się; naprężenie to jednak nie jest tak wielkie ani tak ciągłe, jak to mówią usiłują rusofcy. Nikt tak dobrze jak Rosya nie wie, że nasza administracya w Indyach jest najświetniejszą i oraz najpomysłniejszą próbą, jaką którakolwiek rasa zbroiła z panowaniem nad innymi rasami. Zdobywała Anglia, to i Rosyi musimy przyznać prawo zdobyczy, i rosyjska polityka żadnego nam nie może narzekać powodu do utyskiwania, dopóki Rosya traktaty szanuje.

Co do Europy — dodaje Standard — każdy przyznać musi, że car objawia szczerą chęć pokoju. Jużci nosi się Rosya z zamiarami, które nawet w okresie usiłowań początkowych musiałyby obudzić podziwliwość świata; ale przyjdzie czas, iż rząd rosyjski dojdzie do przekonania, że w razie, gdyby upierał się przy swoim marzeniu i wywróceniu różnawagi politycznej w Europie, przeważna część państw europejskich przeciw niemu by się oświadczyła.

Gdyby Aleksander III uznał za właściwe, przyjaźniej i pobłażliwie zachowywać się wobec rozwoju Bułgaryi i wsielnego tego księstwa prosperowaniu upatrywać rozwiązanie sprawy

wy wschodniej, to znikłaby nieustanna przyczyna zaniepokojenia międzynarodowych. Niechaj się ta drobna chmurka usunie, a stosunki Anglii do Rosyi staną się najprzyjaźniejszymi, najszczęśliwymi.

Juści ta szczerść angielska jest poniekąd grubiańską otwartą, ale właśnie przez to życzliwą, i dobrze usposobi opinię angielską dla carewicza. Podróż carewicza na Berlin do Londynu poruszyła różne struny do zadźwięczenia, ale jak powodów politycznych nie miała, tak i skutków politycznych mieć nie może. Francuska agitacya prasowa zaś pewną być może, że takie sceny szkaradne, obhydny wywołane powodem, jakie się przez trzy dni działy w Paryżu pod sztandarem młodzieży, wcale nie zachęcą w Petersburgu do ściślejszego kojarzenia się z Francją.

KORESPONDENCYE.

Amsterdam d. 1. lipca. (Jeden dzień w Holandyi).

Nie wystarczy znajomość wielkich miast Hollandyi, aby znać kraj i ludność tego państwa. Tylko w okolicach zdala od gwaru handlu światowego zachował lud swoje stare charakterystyczne zwyczaje. Dopiero tam, gdzie na pytanie: jak daleko do Monnikendam albo Ho-or-ur? — odpowiedzą ci: einen Handblass weit, lub: soweit als zehn Pfeiffen reichen, — znajdujesz się na ziemi klasycznej.

Po obu stronach jeziora Zuyder — które niegdyś, jak mówi legenda, powstało przez straszne wargnięcie morza, pochłaniające miasta i wieś — znajdują się grunta, jakich nigdzie na świecie nie ma, nie wyłączając sławnych gruntów na Węgrzech nad Ciszą. I widok tu zupełnie odmienny. Bądź się pod cieniem wysokiego drzewa, w dole śpiewają ptaszka, a nad tobą skrzęca żaby. Jeszcze wyżej syczy okręt. Szereg Trechschuyten posuwa się stromym brzegiem jeziora. A tam zupełnie w dole widzisz czysty domki, ogródami otoczone. Drzewa sadzone pod sznur, a odległość między nimi równa na milimeter. Hollandczyk, uniesiony artystycznym natchnieniem, czując potrzebę poprawiania brzydoty natury, ma zwyčaj malować szare pnie drzew na kolor jasno zielony lub niebieski. Wydaje mu się to naturalniejszym, aniżeli natura sama.

Widzę jednego. Siedzi przed domem pod ustawionem w sęgi drzewem do palenia, a i to pomalowane w jaskrawe kolory. Przed nim na stoliku kubek kawy — kawy prawdziwie jawańskiej — i przysłuchuje się melodji grającego zegara, który grywał już jego pradziadko. On sam nie porusza się wcale jak statua sytego spokoju. Zdołby on ten spokój nie hodował bajecznych tulipanów, jak jego dziadek, ale zmuszonym handlem kawą z dalekiej Azyi i trwał należy do klasy odopczujących rentjerów, nigdzie tak licznych jak w Hollandyi. W niektórych miasteczkach stanowią oni nawet większość mieszkańców. Szczęśliwie miasteczka.

Gdy taki rentjer zabawić chce swoich gości poczciwą sprężynę w swoim fotelu, a natychmiast cały ogród ożywia się głosami. Kilkadziesiąt automatów ró-

wnocześnie poruszył. Każdy automat ma swoją altankę lub kiosk nad mikroskopijnym kanałem, przez który zarucono jest malutki most. Po kanale pływają blaszane gęsi i delfiny; gęsi otwierają dzioby, delfiny poruszają płetwami. Kilka nająd przysrubowano do sztucznej skały, i to śpiewają tercet fałszywy w każdym tonie. „Piękny kraj“ jak Hollandczyk swoją ojczyznę nazywa, daje wrażenie mieszaniny kawy, astmatycznego kaszlu, płaczu niemowląt i pisku zamkniętego kotu. Tak, — ale Hollenderczyk jest zadowolony. W najbliższej altanie kręcił automat-murzyn hysteryczną katarynkę, a basza z tektury wybił mu takt. Równocześnie na niebiesko pomalowany nauczyciel policzłok drewnianego chłopca, a ten mu za to dziękczynnie głową kiwał. Mistrze fontanny strzelały w górę przynajmniej w stu miejscach. A stary Hollandczyk siedzi bez ruchu i patrzy się i bawi i jest najzupełniej zadowolony. Przez całe życie nie wypowie on ani jednego dowcipu, nie zażartuje n gdy. I dumnym jest z tego, jak dumnym jest, że jest północnym Hollenderczykiem, jak dumnym jest z swego kolosalnego wzrostu, trzech stóp w plecach i swoich asnych włosów i oczu.

Czasem spotkać można w Hollandyi ciemne włosy — to potomkowie Hiszpanów. Takim jest Jan, służący starego Hollanderczyka. Gdy ten dzwonił dając znak, że dość ma już kawy i słońca, podniósł go Jan wraz z fotelem i tak odniósł do wnętrza domu.

Mynheer przyjął mnie uprzejmie, przeczytałszy przed sumieniem wszystkie moje listy polecające. Dawno już nie trafiło go tak wielkie wrażenie jak przyjmowanie obcego. Ale że lubił wygode, słuchał mnie z przykucniętymi oczami, drżącymi. Raz tylko się ożywił, gdy zwrócił uwagę na jakiś stary portret. Opowiadał, że to jest portret jego praprapurawia, który wyspę Manhattan, na której obecnie New-York stoi, kupił od Indian za 24 dolarów.

W tym zakątku europejskiej ziemi wiele żyje jeszcze nawywek i zwyczajów, które wymiślowe, a jednak są one do gruntu poczciwe i pod srową ligina Hollandczyków kryje się często więcej delikatnych uczuć, aniżeli przypuszczać można. Wierna miłość nie należy tu do wyjątków. Biblijna historia o długich konkurach Jakoba o Rachelę powtarza się tu codziennie. Kwitną jeszcze kwiaty sentymentalizmu. Jan, służący Mynheera starał się przez dwadzieścia pięć lat o dziewczynę, jak on w domu tym służącą. Przyrażlił się sobie w pierwszej wiośnie życia, a potem oszczędzał i zbierał gulden do guldena. A o zarobek pieniędzy nie tak łatwo na wsi. Tymczasem nie mając najmniejszą łóki płótna żadna dziewczyna za maż nie widzi. Narzeczony zbierał ciągle gulden do guldena i tak mijały lata i minęło lat 25. Narzeczona nad-żół długo oczekiwany czas. Stary pan mimo skąpstwa swego dał garść dukatów — lecz oto w wilię ślubu narzeczona nagle umarła. I odtąd Jan nosi żałobę, nazywa siebie wdowcem i smutnie oczekuje swego końca.

Opuszczając gościnnie starego Hollandczyka, wsunąłem mu guldena. Przyjął, lecz uśmiechnął się smutnie i szepnął: es wird doch nichts daraus. Nigdy nie zapomina o swojej zmarłej narzeczonej.

Wiec katolicki.

Kraków d. 5. czerwca.

W uzupełnieniu telegraficznego wczorajszego sprawozdania dodaje, że wiec uchwałił wysłać dwa telegramy, — jeden do Ojca św., drugi do cesarza. Telegram wysłany do Ojca św. o-piewa: „Eminencya Kardynał sekretarz stanu Rampolla. „Zgromadzeni na kongresie w Krakowie katolicy Polacy i Rusini, proszą Waszą Eminencyę, aby w imieniu raczył Jego Świątobliwości Leonowi XIII. za błogostawieństwa najlaskawiej im udzielić, złożyć jak najserdeczniejszą dzięk.

„Korzystając zaś z upragnionej sposobności, wyrażamy naszą wiarę niewzruszoną i przywiązanie niezmiennie do wzniośleń św. Piotra stolicy. Należąc do narodu, który za dopuszczeniem sprawiedliwego Boga od długich lat ponosi cierpienia, widzimy, że łatwiej i głębiej niż inne narody potrafimy czuć i rozumieć srogie krzywdy wyrządzone Stolicy Apostolskiej w naszych czasach. Przeto podobnymy głos protestu i oburzenia przeciwko wszelkim bezprawiom, wszelkiemu ograniczeniu wolności i swobody działania Namiestnika Chrystusowego. Nie uznamy nigdy żadnych jednostronnych zarządzeń, poczynionych z krzywdą przywilejów i praw, których Stolica Apostolska przez tyle wieków używała. Nie przestaniemy też modlić się o wywyższenie Kościoła i prosić Boga, aby naszego Ojca św. Leona XIII. w jak najdłuższ — zachował lata.“

Telegram do cesarza wystąpił o-piewa: „Najwyższa kancelaryja gabinetowa w Wiedniu.

„Zgromadzeni z całego królestwa Galicyi na wiecu katolickim w Krakowie Polacy i Rusini, korzystając z tej sposobności, aby dać ponowny wyraz niezłomnej wierności, miłości i wdzięczności, w której stale wytrwale pragną do serdecznie ukłananej, uświęconej Osoby Waszej Cesarsko-Apostolskiej Mości i całego Najwyższego Domu Panującego.“

Z telegramów, które na wiecu odczytano, notujemy następujące: Od ministra Falkenhayna, od marszałka Sanguszki z Kaltenleutgeber, od bisk. Solekiego z Przemysła, od Koła polskiego w Berlinie, od Kathreina, z Gracu od prałata Kuslona, z Walencyi od tamtejszego arcybisupa i od licznych wydawnictw pism.

Przemówienie metrop. ks. Sembratowicza o-piewało:

„Wier katolicki w Krakowie wyraża życzenie: a) aby w polskim dziennikarstwie i piśmiennictwie pojawiły się tłumaczenia wybitniejszych obcych powieści, pismych w duchu katolickim, b) aby polska prasa w sprawozdaniach swoich podnosiła powieści katolickie, a zaznaczała przeciwne, c) aby czytająca publiczność ostrzegła przed czytaniem ksiątek, sprzecznych z nauką Kościoła katolickiego.“

Następnie odczytał ks. Stan. Korzeniowski obszerny referat o dziennikarstwie i zakończył szeregiem rezolucyj, które będą przedmiotem późniejszej dyskusji.

Sekcya przemysłowo-ekonomiczna odbyła posiedzenie pod przewodnictwem p. Antoniego Wrotnowskiego. Pierwszy referat odczytał prof.

Rodzina wykletych.

Szkoło powieściowoy nakreślony przez autora

"KOLIZYI OBOWIĄZKÓW".

(Ciąg dalszy.)

— Czekam na Jaśka. — Nie czekaj, nieboże, bo Jaśko zjadł wiśnie z twojej gęby, aż pobielala i już nie myśli o tobie; Kaska — mówię — przysyłaj swatów dziś wieczór. Tak mnie jakos tym uporem brata, że nie mógł przełamać ochoty do niej, koniecznie zachciało mi się dostać na żonę taką ładną, taką pracowitą i taką ładną dziewczkę; ale ona swoje: — Wotek! już ja nie dla ciebie; Jasiek zjadł wiśnie, pestek tobie nie dam. Ta i tak zostało. Dziewczyna mariała, aż i zatęskniła się na śmierć. I pochowała Kaskę, ale już innej nie szukała, bo nie było na świecie ni takiej ładnej, ni takiej wiernej... Marzenie pomarła, jak ot... panienka! Fajeczka mu zgasała... myśli opano-

wał, wspomnienia; patrzył chwilę przed siebie.

— Panie Bartłomiej — rzekł po chwili patrząc na starca pograżonego również w zadumę — ciężko nam idzie robota, flaszczyka próżna, a po kościach mróz chodzi... Stary ocknął się.

— Wy zawsze za wódką!

— Ha cóż robić, taka dola chłopstwa! do Moskwa niedaleko, skozyłbym na minutkę; a oś i temu ręce zeszywniały.

Bartłomiej wsunął mu drobna monetę w rękę, a grabarz ucieszony, zarzucał sierak na ramiona, skozył biegiem po wódkę.

— Coś wam nie sporo idzie — mówił Bartłomiej pytając po odejściu grabarza — widać nie nawykliście do takiej roboty?

— Nałożę się — odrzekł spokojnie podróżny — czegoż bieda nie nauczy. Mówią, że głód najlepszy kucharz, a ja powiem, że bieda najlepszy profesor.

— Nie zawsze widać uczył się pan w tej szkole — zauważył Bartłomiej, mimowolnie przechodząc w ton grzeszczniejszy; postać ośmielała do poufałości, a głos i słowa nakazywały uszanowanie.

— Czy wolno zapytać, skąd Bóg

prowadzi, dokąd wiedzie droga? jak godność pańska?

Podróżny zaważał się, ale trwał to krótką chwilę, wewnętrzna walka odbiła się na twarzy jego, uśmiechnął się i rzekł spokojnie:

— Nazywam się Henryk Wyszynski. Skąd idę? ze świata, dokąd idę? w świat, czem jestem? niezem. Dom mój zaczyna się od tej gwiazdki, co teraz na niebo wybiegła... i sięga aż po za najgłębsze morskie przepaści. Prawda, że król, bogacz, pan nad wszystkie pany! — zaśmiał się dziko jakoś, gorzko, prawie szalenie, a zwróciwszy się do grabarza, który w poskokach właśnie powracał z pełną flaszką, dotał:

— Dajcie no ojeze tej siwuchy, bo kości grzeje i serce poczesa.

— Lęknięt wielki haust i lamiąc chleb mówił żywo i gorączkowo:

— Już o pogrzeb tej panienki, którą tak żałujecie... Zostawiła pewnie rodziców w żalu nieutulonych, była dobrą, potrzebną na świecie, płacząc za nią wszyscy, rozpacza narzeczony. Bartłomiej rzucił się niecierpliwie, i gwałtownym ruchem palców pociągnął obwisły wąs biały.

Wyszynski nie zważał na jego niecierpliwie i ciągnął dalej:

— A ot człowiek ciężarem sobie, za-

wada drugim i Bóg zlitował się nie chce!

Chwilę panował milczenie, słychać było uderzenie ezagana w zamkniętą ziemię i pykanie fajeczki, która grabarzowi odmawiała posłuszeństwa.

— Prawdę pan powiedział — rzekł po chwili Bartłomiej — żyłem dużo, za dużo lat, przeżyłem swoich rówieśników, widziałem dwa pokolenia, patrzyłem na ciężką dolę tych, których kochałem... Widziałem wielkie, straszne nieszczęścia... zużony jestem życiem i żądnym spoczynku... i jakżeż na los nie wyrzekać... mnie dziś kopać mogiłę dla mojej panienki!

Spuścił głowę, jakby się lży wstydział, a potem mówił dalej tonem wzburzającym wiarę wprawdliwość słów jego: — Mówię panu, że to była święta na ziemi! Chociaż młodziusia przeszła ciężkie koleje życia... cierpiła jak mało ludzi... za cudze grzechy, bo własnych mieć nie mogła. Kłątwa ciąży na jej rodzicie i ja kłątwa dośięgła.

— Aha! — odezwał się grabarz z gburawata niedelikatnością prostaka — pewnie że tak! Gadajcie wy sobie co chcecie ale strasznie to już wojavały książki na zamku! Sodoma tam była i Gomora, mordowali ludzi, więzili w lochach... — Co wy pleciecie, Wojciechu, — krzyknął w oburzeniu starzec — czy

wam rozum odjęło, czy język wam nie służy i plecie czego nie rozumiecie sami!

Z dziada, pradziada — dodał, uspokajając się — jest to już taka nieszczęśliwa rodzina i ściga ją przekleństwo z pokolenia w pokolenie! Ja to wiem dobrze, patrzyłem na to własnymi oczami i słyszałem tę strasną kławkę na swoje uszy... Wiem jak to było i dla czego było... Dziś pozostałem jedyny żyjący świadek tej strasznej historii i patrzę, jak pod przekleństwem ojców ginie ród dzielny i rozspjuje się jak dąb spruchniały podczas gwałtowności burzy. Ja to widziałem, ja to wiem... i powiadam wam, Wojciechu, że tylko głupi albo źli ludzie tak mogą rzucać słowami jak wy... — Ale Wojciech, jakby podrażniony tym protestem, upornie obstawał przy swoim:

— Gadajcie wy swoje! wy sługa ich, to wam nie przystoi mówić inaczej, ale całe miasto wie jak to było, na wieczornicach każda baba opowie historję Litwinki... dziady pod kościołem wiedzą opowiedzieć, jak stary książ katował syna; długie lata jęczał w lochu zamkowym jak zbrodnię. Litwince dziecko niewinne odebrali i zamordowali... Ot, niech pan idą — dodał, zwrócony do Wyszynskiego — choćby na miasto,

między żydy, posłysz pan całą historję!

Bartłomiej z oburzenia nie mógł słowa przemówić, głos zamarł mu w krtań, na twarzy żyły nabiegły. Dopiero ostatnia apustrofa oprzytomniła go jakos:

— Gorzałka z was mówi czy choroba! Bójcie się Boga! Baby na wieczornicach, dziady pod kościołem, płaś sobie baje, bo to ich rzecz, to ich ziemiosło... ale wy rozumny człowiek! Do mnie niech pan idzie, jak pan chceez prawdy się dowiedzieć... nie między żydy w miasto... ja powiem jak było, powiem prawdę uczciwą, a nie bajkę złą, nie-poczcziwą, grzeszną!

Jakby zmęczony długim przemówieniem, usiadł napowrót na kamieniu grobowca i smutno się zadumał.

Wyszynski patrzył nań zaciekawiony, a Wojciech znowu przekornie się odezwał: — Ou wa! tyle już razy zawsze się odgrazacie, że ludzie nieprawdę bajają... a nigdy sami prawdy nie powiecie... Jakbyście mogli co dobrego powiedzieć pewnie by wam gęby nie wyjął.

(C. d. n.)

